

Les 4

WONEN: geld lenen

1. Marieke en Karel lenen geld! Luister en lees mee

Let op! Geld lenen kost geld.

Marieke wil een leuke kleine auto kopen.
De auto is 5 jaar oud en in goede staat.
De prijs is € 5000,-.
Zoveel geld heeft Marieke niet.
Kan ze een persoonlijke lening afsluiten?
Marieke moet de € 5000,- in 60 maandelijkse termijnen terugbetalen.
De looptijd van haar lening is dan 5 jaar.
Al die tijd lost ze elke maand € 104,- af.
Marieke maakt snel een rekensommetje,
 $60 \times € 104 = € 6240,-$.
Dáárom zeggen ze dus dat geld lenen geld kost!
Zo betaalt Marieke heel wat meer terug, dan ze leent.
Dat komt door de rente die de geldlener berekent. Die rente is vast.
Het kan nog duurder worden!
Als Marieke niet op tijd terugbetaalt, krijgt ze een boete opgelegd.
Dat gebeurt ook als ze eerder alles wil terugbetalen. Dat leest ze in de 'kleine lettertjes'.
Marieke bedenkt nog iets anders.
Ze is misschien al toe aan een andere auto terwijl ze nog bezig is de oude af te betalen.

Als Marieke elke maand € 104 kan terugbetalen, dan kan ze dat geld ook zelf sparen.
Dan heeft ze na 4 jaar € 5000,- gespaard.
Over dat geld krijgt ze ook nog rente.

Marieke praat met Karel. Karel heeft een doorlopend krediet.
Daarmee kan hij op elk moment geld lenen.
Zijn kredietlimiet is € 5000,-.
Als hij dat bedrag nu leent, betaalt hij 164 maanden, ruim 13 jaar, elke maand € 50 aan de geldlener.
Hij rekt het uit: $164 \times € 50 = € 8200$.
Dat is wel heel veel meer dan het geleende bedrag!
Bovendien loopt Karel bij een doorlopend krediet een groot risico.
Want bij een doorlopend krediet is de rente niet vast! Als de rente hoger wordt, wordt het af te lossen bedrag ook hoger.
Ook de looptijd is niet vast. Als het af te lossen bedrag hoger is, moet Karel langer dan 13 jaar betalen. Als de rente lager wordt, kan het ook korter duren.
Karel is waarschijnlijk nog aan het afbetalen, als die leuke auto al rijp is voor de schroothoop!

Als Karel elke maand € 50 kan terugbetalen, dan kan hij dat geld ook zelf sparen.
Dan heeft hij na ruim 8 jaar € 5000,- gespaard.
Over dat geld krijgt hij ook nog rente.

Marieke en Karel begrijpen dat sparen beter is dan lenen. Geld lenen kost altijd geld.
Alleen als het echt heel hard nodig is, zullen ze gaan lenen. Maar anders niet!

Praat samen over de vragen.

1. Zou u geld lenen om een auto te kunnen kopen? Waarom wel, waarom niet?
2. Zou u geld lenen om
 - een computer voor uw kinderen te kopen?
 - op vakantie te gaan?
 - een verbouwing in huis te (laten) doen?
 - een kapotte wasmachine te vervangen?
3. Welke verschillen zijn er tussen een persoonlijke lening en een doorlopend krediet?
4. Welke manier van lenen is goedkoper voor Karel en Marieke, de persoonlijke lening of het doorlopende krediet?
5. Leen niet langer dan nodig is. Voor een auto bijvoorbeeld niet langer dan vijf jaar. Waarom kunt u het beste zo kort mogelijk lenen?

2. Wat betekenen deze 5 woorden?

Zet de juiste letter achter de woorden in de tabel.

termijn	persoonlijke lening
looptijd	kredietlimiet
doorlopend krediet	

- A. Een lening waarbij u één bedrag leent, tegen een vaste rente en voor een vaste looptijd.
- B. De periode waarbinnen een lening of hypotheek moet worden afgelost.
- C. Maximumbedrag waarover de kredietnemer mag beschikken.
- D. Een lening waarbij u aldoor verschillende geldbedragen kunt lenen, tot een maximumbedrag. Pas wanneer u inderdaad iets leent, begint u met terugbetalen. De rente is variabel, de looptijd ook.
- E. Een begrensde periode waarbinnen steeds een deel van de schuld terugbetaald moet worden, bijvoorbeeld iedere maand.

3. Als u geld gaat lenen

Vijf stappen als u van plan bent om geld te lenen:

- Bekijk of u een lening aankunt.
- Zoek en lees alle informatie.
- Kies de juiste leenvorm en de juiste aanbieder.
- Controleer alle stappen
- Kom in actie bij problemen

http://consument.afm.nl/~media/Files/Consumentenbrochure_Verstandig_Lenen_300108.ashx

Wat kunt u maximaal lenen? Bepaal het zelf met de risicometer van het NIBUD.

Ga naar: https://service.nibud.nl/risicometer_lenen

Het is handig om eerst alle informatie op te zoeken en op papier in te vullen.

Daarna kunt u de risicometer op de computer zijn werk laten doen.

Hieronder ziet u wat de de Risicometer vraagt:

Hoofdpersonen

Leeftijd aanvrager **

Leeftijd partner *

Kinderen

Leeftijd	<input type="text"/> *	School	<input type="text" value="Basisonderwijs"/>
Leeftijd	<input type="text"/> *	School	<input type="text" value="Basisonderwijs"/>
Leeftijd	<input type="text"/> *	School	<input type="text" value="Basisonderwijs"/>
Leeftijd	<input type="text"/> *	School	<input type="text" value="Basisonderwijs"/>

Gegevens woning

Woning Koopwoning Huurwoning

Type woning

Bouwjaar woning

Koopwoning

WOZ Waarde woning **

Bruto hypotheek lasten ** per maand

Auto

Dagwaarde auto 1	<input type="text"/>	*	Kilometers per jaar	<input type="text"/>	**
Dagwaarde auto 2	<input type="text"/>	*	Kilometers per jaar	<input type="text"/>	**

Bijzondere uitgaven

Bijzondere uitgaven ** per maand

Hieronder vult u alle inkomsten in die uw huishouden heeft. Weet u niet wat er met bepaalde inkomsten wordt bedoeld? Kijk dan bij 'toelichting'. Heeft u bepaalde inkomsten niet? Vul dan een 0 in of laat deze staan.

Netto inkomsten per maand

Salaris/uitkering aanvrager	<input type="text"/>	** per maand
Salaris/uitkering partner	<input type="text"/>	** per maand
Vakantiegeld aanvrager	<input type="text"/>	** per jaar
Vakantiegeld partner	<input type="text"/>	** per jaar
Tegemoetkoming studiekosten	<input type="text"/>	** per maand
Koop- of huurtoeslag	<input type="text"/>	** per maand
Zorgtoeslag	<input type="text"/>	** per maand
Kindgebonden budget	<input type="text"/>	** per maand
Kinderopvangtoeslag	<input type="text"/>	** per maand
Kinderbijslag	<input type="text"/>	** per kwartaal
Andere inkomsten	<input type="text"/>	** per maand
Belastingteruggaaf / heffingskorting	<input type="text"/>	** ☐ per maand ☐ per jaar

Lopende leningen(en)

Vul hier het bedrag (bedragen) in dat (die) u maandelijks betaalt aan lopende leningen en overige schulden. Denk hierbij ook aan openstaande rekeningen, lease bedragen van bijvoorbeeld uw auto of andere goederen die zijn gekocht op afbetaling, maar ook rood staan.

Ruimte tekort bij het invullen? Tel dan een aantal leningen bij elkaar op en vul deze gezamenlijk in.

Maandelijkse betaling *

Maandelijkse betaling *

Maandelijkse betaling *

Maandelijkse betaling *

Gewenste (nieuwe) lening

Vul hier het bedrag in van uw gewenste (nieuwe) lening.

Hoe wilt u de lening invoeren?

	Hoofdsom	Maandelijkse betaling
Maandelijkse betaling	<input type="text"/> * *	

4. Meer weten?

Andere vormen van lenen en het BKR

Kopen op afbetaling

Bij de meeste postorderbedrijven kunt u kopen op afbetaling of ook wel betaling in termijnen. Deze bedrijven bieden vaak een doorlopend krediet aan.

U mag dan tot een bepaalde limiet kopen.

Wanneer u een gedeelte heeft afgelost, mag u dit bedrag weer besteden tot de limiet. Postorderbedrijven rekenen vaak de maximale wettelijke rente.

Op deze manier lenen is veel duurder dan een normaal doorlopend krediet.

Huurkoop

Als u een lening voor een auto afsluit bij uw autodealer, gaat het vaak om huurkoop.

Huurkoop is geen aantrekkelijke leenvorm.

Na een aanbetaling betaalt u de rest in termijnen. De auto is pas van u nadat u de laatste termijn hebt afbetaald. Aan huurkoop kleven nadelen. Als u de maandelijkse aflossing niet meer kunt betalen, en u heeft het geleende bedrag nog niet voor 75 procent afbetaald, bent u uw auto kwijt. Als de opbrengst van de auto dan niet genoeg is om uw schuld af te betalen, moet u de rest alsnog betalen. Verder betaalt u bij huurkoop meestal een heel hoge rente, hoger dan bij een bank bijvoorbeeld.

Rood staan

Vaak mag u tot een bepaald bedrag rood staan op uw betaalrekening, bijvoorbeeld tot € 1000,- of € 2500,-. Iedere keer dat u gebruik maakt van deze kredietmogelijkheid, betaalt u daar rente over. U betaalt bij afgesproken rood staan een lagere rente dan bij een onrechtmatige roodstand.

Kaartkrediet

Klantenkaarten van winkels en creditcards bieden vormen van doorlopend krediet, vaak tegen erg hoge rentepercentages.

BKR Bureau Krediet Registratie

Als u geld leent en het gaat om meer dan € 500,-, dan moet de geldverstrekker die lening aanmelden bij het BKR. Het BKR registreert alle leningen die consumenten aangaan, op enkele uitzonderingen na.

<http://www.nibud.nl/omgaan-met-geld/schulden/bkr-registratie.html>

Geldverstrekkers zoals banken, telefoonwinkels en kredietverleners, willen weten of u elders al geld heeft geleend. En vooral of u eerder betalingsproblemen had of die wellicht nog heeft. Via het BKR kunnen ze dit achterhalen.